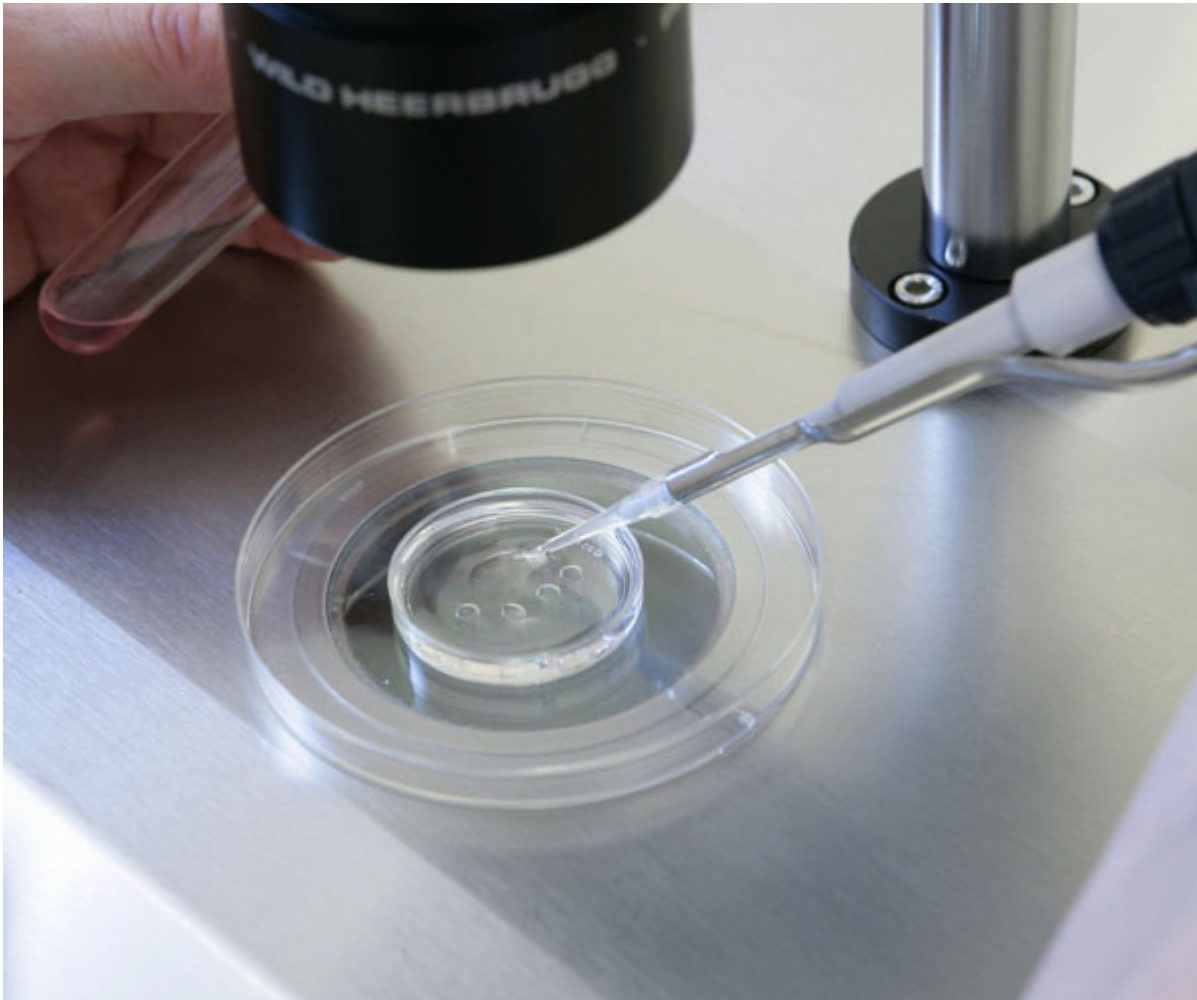

Αναπαραγωγικές τεχνικές, επιστημονική έρευνα και νόμος

/ [Πεμπτούσία](#)

Image not found or type unknown

1. Με στόχο τη διεύρυνση των γνώσεων για την ανθρώπινη αναπαραγωγή, τη βελτίωση των μεθόδων διάγνωσης και θεραπείας της υπογονιμότητας και αντισύλληψης, τον εντοπισμό των αιτιών αποβολών και την ανάπτυξη τρόπων αντιμετώπισής τους, την ανάπτυξη τεχνικών ελέγχου και θεραπείας γενετικών νόσων και συγγενών ανωμαλιών και τη μελέτη της βιολογίας των εμβρυικών βλαστοκυττάρων και της ενδεχόμενης θεραπευτικής χρήσης τους επιτρέπεται η έρευνα σε πλεονάζοντες ανθρώπινους γαμέτες, ζυγώτες και γονιμοποιημένα ωάρια, που δεν θα χρησιμοποιηθούν για επίτευξη κύησης. Η έρευνα αυτή διενεργείται με άδεια της Αρχής Ι.Υ.Α. εφόσον υπάρχει έγκριση

ερευνητικού πρωτοκόλλου, έγγραφη συναίνεση δοτών, διενέργεια σε έμβρυα μέχρι 14 ημερών από τη γονιμοποίηση, προηγούμενη εφικτή έρευνα σε πειραματόζωα, αναγκαία τεχνογνωσία και απαιτούμενος εξοπλισμός. Με άδεια της Αρχής Ι.Υ.Α. και με επιπλέον όρους τον προηγούμενο εφικτό πειραματισμό σε ανθρώπινους γαμέτες, ζυγώτες και γονιμοποιημένα ωάρια που δεν χρησιμοποιήθηκαν για επίτευξη κύησης και περισσότερα προσδοκώμενα οφέλη από τους πιθανούς κινδύνους για το παιδί και την κυοφόρο επιτρέπεται και η έρευνα σε ανθρώπινους γαμέτες, ζυγώτες, γονιμοποιημένα ωάρια, που θα χρησιμοποιηθούν για επίτευξη κύησης, όταν αυτή στοχεύει στην απόκτηση γνώσεων για την επιτυχή εμφύτευση του γονιμοποιημένου ωαρίου και τη γέννηση υγιούς παιδιού[1]. Το ανθρώπινο γεννητικό υλικό, τα γονιμοποιημένα ωάρια και τα βιολογικά συστατικά και παράγωγά τους με βάση την οδηγία 2004/1/23/ EC της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη θέσπιση προτύπων ποιότητας και ασφάλειας αναφορικά με τη δωρεά, την προμήθεια, τον έλεγχο, την επεξεργασία, τη συντήρηση, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρώπινων ιστών και κυττάρων και με δεδομένη την αναπόφευκτη στις σύγχρονες κοινωνίες μεταφορά γεννητικού υλικού από χώρα σε χώρα[2] επιτρέπεται να διακινούνται ελεύθερα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διακίνηση, η οποία απαγορεύεται να περιλαμβάνει προοριζόμενα για αναπαραγωγή και προερχόμενα από κλωνοποίηση γονιμοποιημένα ωάρια, χίμαιρες και υβρίδια δύναται να πραγματοποιείται μόνο από Μονάδες Ι.Υ.Α. και Τράπεζες κρυσυντήρησης υπό συνθήκες διασφαλίζουσες την ιχνηλασιμότητα του υλικού από το δότη ως τον λήπτη και αντίστροφα. Απαιτείται δε η άδεια της Αρχής Ι.Υ.Α., η οποία δίνεται, αφού ληφθούν υπόψη κυρίως η ύπαρξη επαρκών μηχανισμών ελέγχου και πιστοποίησης της ποιότητας, η τήρηση προτύπων ασφαλείας, η ισχύουσα νομοθεσία στις χώρες προέλευσης και προορισμού και επιβάλλεται η έγκαιρη ενημέρωση της Αρχής για εξαιρετικά συμβάντα κατά τη διακίνηση[3].

2. Με βάση τη βαρύτητα της παράβασης και το εφαρμόσιμο της ποινής[4] επιβάλλονται στους παραβάτες των διατάξεων των νόμων 3089/2002 και 3305/2005 ποινικές κυρώσεις κυμαινόμενες από φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών μέχρι κάθειρξη δεκαπέντε ετών. Εξαίρεση αποτελεί η παράβαση από κάποιον των όρων της διαδικασίας απόκτησης τέκνου μέσω παρένθετης μητρότητας, η δημόσια ή με κυκλοφορία εγγράφων, εικόνων, παραστάσεων, αναγγελία, προβολή, διαφήμιση έστω συγκαλυμμένα της απόκτησης παιδιού μέσω τρίτης γυναίκας, η παροχή κατ' επάγγελμα για το λόγο αυτό μεσιτικών υπηρεσιών με αντάλλαγμα και η προσφορά κατ' επάγγελμα και δι' ανταλλάγματος υπηρεσιών για το σκοπό αυτό από τον ίδιο ή άλλον, καθώς επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον 1.500.00 €. Συμπληρωματικά επιβάλλονται στους παραβάτες

από την Αρχή Ι.Υ.Α. και διοικητικές κυρώσεις, που περιλαμβάνουν προσωρινή ή μόνιμη ανάκληση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος επιβαλλόμενη από τον αρμόδιο φορέα κατόπιν εισήγησης της Αρχής Ι.Υ.Α. και χρηματικό πρόστιμο[5].

- Προβλέπεται η ίδρυση και λειτουργία της Αρχής Ι.Υ.Α. ως ανεξάρτητης διοικητικής αρχής εδρεύουσας στην Αθήνα, υπαγόμενης στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και μη υποκείμενης σε διοικητικό έλεγχο. Η Αρχή συγκροτείται από τον Πρόεδρο, ο οποίος την εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως και οχτώ μέλη (τρεις καθηγητές τουλάχιστον επίκουροι με γνωστικό αντικείμενο στο δίκαιο, στην ιατρική, στη βιολογία ή βιοχημεία ή εμβρυολογία ή γενετική, ένας μαιευτήρας - γυναικολόγος του Ε.Σ.Υ. ή ιδιωτικού τομέα με σχετική πείρα, ένας επιστήμονας βιολογίας ή βιοχημείας ή εμβρυολογίας ή γενετικής του Ε.Σ.Υ. ή ιδιωτικού τομέα με σχετική πείρα, ένας ψυχολόγος με πείρα στη συμβουλευτική υπογόνιμου ζεύγους, ένα πρόσωπο που υποβλήθηκε σε παρεμβατική γονιμοποίηση, ένα πρόσωπο με κύρος και πείρα στη βιοηθική και την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων) με ισάριθμους αναπληρωτές ίδιων προσόντων και ιδιοτήτων και τετραετή θητεία δυνάμενη ν' ανανεωθεί για τέσσερα έτη. Λειτουργεί δε με κατανομή αρμοδιοτήτων και συνεδριάσεις του προέδρου με πέντε τουλάχιστον μέλη ή τριμελών τουλάχιστον τμημάτων αρμόδιων για ελέγχους, αδειοδοτήσεις, επιστημονική τεκμηρίωση και έρευνα, βιοηθική και δεοντολογία, επικοινωνία και ενημέρωση κοινού υπό τον πρόεδρο ή αναπληρωτή του και γραμματειακή υποστήριξη με βάση κανονισμό που συντάσσει, δικό της προϋπολογισμό και ποσοστό επί των εσόδων του Δημοσίου από την εφαρμογή του νόμου 3305/2005, τα παράβολα και τα πρόστιμα που επιβάλλει. Στο έργο της Αρχής ανήκουν:
 - αρμοδιότητες εποπτικές, γνωμοδοτικές, ελεγκτικές, αποφασιστικές σχετικές με τα οριζόμενα από τους νόμους 3089/2002 και 3305/2005,
 - γνωμοδοτήσεις και υποβολή προτάσεων στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για απαιτούμενες νέες ρυθμίσεις ή τροποποιήσεις της υπάρχουσας νομοθεσίας,
 - παρακολούθηση και καταγραφή επιστημονικών και κοινωνικών εξελίξεων που αφορούν την παρεμβατική γονιμοποίηση και σχετική ενημέρωση και διαφώτιση του κοινού με περιοδική δημοσίευση των αποτελεσμάτων της δραστηριότητας των Μονάδων Ι.Υ.Α.,
 - συνεργασία με αντίστοιχες Αρχές άλλων κρατών και με Διεθνείς και Ευρωπαϊκούς οργανισμούς και φορείς για θέματα αρμοδιότητάς της,
 - τήρηση Μητρώου αδειών λειτουργίας Μονάδων Ι.Υ.Α. και Τραπεζών κρυοσυντήρησης και Αρχείων αποτελεσμάτων εφαρμογής των

παρεμβατικών αναπαραγωγικών τεχνικών, απόρρητων ιατρικών στοιχείων και άκρως απόρρητων στοιχείων ταυτότητας και κωδικού των δοτών γεννητικού υλικού και γονιμοποιημένων ωαρίων.

Το έργο αυτό ασκούν τα μέλη της Αρχής, τα οποία οφείλουν υπακοή στη συνείδηση, στο νόμο και στο διατηρούμενο και μετά την αποχώρησή τους από την Αρχή καθήκον της εχεμύθειας και υπέχουν πειθαρχική ευθύνη για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών τους[6].

Όλες αυτές οι ρυθμίσεις των θεμάτων της παρεμβατικής γονιμοποίησης καθιστούν το νόμο 3305/2005 ένα εξειδικευμένο νομοθέτημα ως προς την προστασία και την προαγωγή της Δημόσιας Υγείας[7].

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[1] Νόμος υπ' αριθ. 3305 (ΦΕΚ Α' 17/27-1-2005) «Εφαρμογή της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής», άρθρα 11, 12, διαδικτυακός τόπος: <http://nomoi.info/ΦΕΚ-A-17-2005.html> (ανάκτηση 19-05-2013)

[2] Εισηγητική Έκθεση στο σχέδιο νόμου «Εφαρμογή των μεθόδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής», διαδικτυακός τόπος: http://www.aikmed.gr/files/childbearing_proposal.pdf (ανάκτηση 19-05-2013)

[3] Νόμος υπ' αριθ. 3305 (ΦΕΚ Α' 17/27-1-2005) «Εφαρμογή της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής», άρθρα 14, 18, διαδικτυακός τόπος: <http://nomoi.info/ΦΕΚ-A-17-2005.html> (ανάκτηση 19-05-2013)

[4] Εισηγητική Έκθεση στο σχέδιο νόμου «Εφαρμογή των μεθόδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής», διαδικτυακός τόπος: http://www.aikmed.gr/files/childbearing_proposal.pdf (ανάκτηση 19-05-2013)

[5] Νόμος υπ' αριθ. 3305 (ΦΕΚ Α' 17/27-1-2005) «Εφαρμογή της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής», άρθρα 26, 27, διαδικτυακός τόπος: <http://nomoi.info/ΦΕΚ-A-17-2005.html> (ανάκτηση 19-05-2013)

[6] Νόμος υπ' αριθ. 3305 (ΦΕΚ Α' 17/27-1-2005) «Εφαρμογή της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής», άρθρα 19-25, διαδικτυακός τόπος: <http://nomoi.info/ΦΕΚ-A-17-2005.html> (ανάκτηση 19-05-2013)

[7] Εισηγητική Έκθεση στο σχέδιο νόμου «Εφαρμογή των μεθόδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής», διαδικτυακός τόπος: http://www.aikmed.gr/files/childbearing_proposal.pdf (ανάκτηση 19-05-2013)

Παρατήρηση: Συνεχίζουμε την παρουσίαση σε σειρά άρθρων της μελέτης σχετικά με την Παρεμβατική Γονιμοποίηση της καθηγήτριας Μ.Ε. και θεολόγου, Χαρίκλεια Φωτοπούλου. Πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου το οποίο κατατέθηκε στο ΕΑΠ ως μεταπτυχιακή - διπλωματική εργασία με

επιβλέποντες τους κ. Ν. Κόϊο και Ντ. Αθανασοπούλου